

ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgfreds. Det ærede Medlem kom tilbage til den gamle Paastand, at det, som vi her søgte gennemført, var grundlovsridigt, thi det var at forandre Grundloven ved Lov. Det er tilbagevist saa mange Gange, og det er saa mange Gange paabist, at det ikke er rigtigt, at det naturligvis er umuligt at komme med noget nyt. Men det forekommer mig dog, at det er nødvendigt lige over for denne idelige Gentagelse af den samme Paastand, uagtet det er paabist, at den ikke holder Stik, atter og atter at tilbagevise den. Det, vi her foretage os, det, vi her foreslaa, er paa ingen mulig Maade at forandre Grundloven ved Lov. Var det Tilfældet, kunde jeg lige saa lidt som andre gaa ind derpaa. Nej, Grundloven bliver bestaaende, og det Krav, der ligger i Grundlovens § 32, bliver bestaaende lige saa godt den Dag, denne Lov er kommen ud, som det var, før Loven kom ud, og som det er den Dag i Dag. Dagen efter, at det er vedtaget, ville vi akkurat lige saa godt som nu kunne gøre Krav gældende paa at forandre Grundlovens § 32. Det hele, den gør, er, at den, indtil man kan blive enig om en saadan Grundlovsforandring, forbedrer den nuværende, aldeles urimelige Tilstand. Jeg skal med største Fornøjelse være med til en Grundlovsforandring. Jeg ser aldeles ikke, at der er nogen Urimelighed i det, det kunde aldeles ikke falde mig ind. Men Spørgsmaalet er et helt andet. Spørgsmaalet er dette: Kunne vi blive enige om en Grundlovsforandring? Saa snart vi med de ærede Herrer kunne blive enige om en Grundlovsforandring, saa kunne de, der staa paa min Side, vistnok være villige til at gaa med de Herrer til en saadan; men det er hidtil ikke lykkedes. At Højre ikke paa nogen Maade er bange for en Grundlovsforandring, viser jo det allerbedst, at vi i 1892, altsaa for ikke mere end 2 Aar siden, foreslog en saadan, foreslog, at man skulde tage en Grundlovsforandring, som i alle Henseender, saa vidt man kunde skønne, var saa billig som muligt, idet den gik ud paa, at man netop skulde fordele Medlemmerne i dette Tiug efter Vælgerens Antal, forholdsmæssigt over hele Landet gennem en Mindretalsafstemning, saaledes at hver Vælger netop derved fik akkurat samme Indflydelse. Da vilde de ærede Herrer ikke have det, man vilde ikke have dette, der — andet kan jeg ikke tænke — var den retfærdigste, rimeligste Fordeling, der kan tænkes, og det er derfor vanskeligt at sige, hvorledes man i det hele skal blive enig om en Grundlovsforandring. Men da det nu er kommet frem, skal jeg dog sige, at det

Forslag ikke led af den Mangel som det, Folketinget nys ikke har villet vedtage, nemlig den Mangel, at det ingen Ting sagde. Nej, det sagde aldeles bestemt, hvorledes Grundlovsforandringen skulde være, og det var derfor et Forslag, som man fornuftigvis kunde sige ja eller nej til, thi man vidste, hvad det indeholdt — men det vidste man ikke her. Saa sagde det ærede Medlem, at det kom stadig frem fra vor Side, fra Flertallets Side, at det Forslag, der nu foreligger, er den eneste Udvej, man nu har, og det ærede Medlem spurgte saa: Hvoraf vide de Herrer det? Det skal jeg sige det ærede Medlem. Ganske simpelt af den Grund, at det er det eneste Forslag, som det nu i 22 Aar er lykkedes at samle et Flertal om, saa man kan ikke paa nogen bedre Maade godtgøre, at det er det eneste Forslag, man kan samles om. Man har nu i 22 Aar bestræbt sig for at løse Spørgsmaalet, men er aldrig kommen til andet end Mindretal, som vilde gøre noget, og undertiden Flertal, som ingen Ting vilde gøre, men dette er det første og eneste, virkelig positive, man er bleven enig om, saa man kan dog nok sige, at det menneskelig set foreløbig — det er jo muligt, at man om nogle Aar kan blive enig om noget andet — er det eneste, man har kunnet blive enig om.

Det ærede Medlem udtalte, at Grundloven siger, at Folketinget skal tiltage, men han beviste det paa en ganske mærkelig Maade, thi han sagde, at det viste sig derved, at Grundloven havde givet Folketinget 3 Aar at virke i, medens Landstinget havde 8, og derved, at Grundloven havde indrettet det saaledes, at Folketinget blev valgt i Enkeltmandskreds, medens derimod Landstinget blev valgt i Kreds paa flere Medlemmer. Jeg vil tilstaa, at det er mig et ubegribeligt Bevis, og jeg kan ikke forstaa, at de Ting have det allermindste med hverandre at skaffe. Hvor vidt Meningen har været, at Folketingets Medlemsantal skulde stige eller ikke, er ikke godt at sige, men efter hvad der foreligger, synes det ikke at have været Meningen. I den oprindelige Grundlov havde man Tallet 12,000, fordi man vilde have et Medlemsantal af omtrent 100, men ved den endelige Grundlov i 1849 forandrede man dette Tal til 14,000, fordi man ikke vilde have mere end 100 Medlemmer, og ved Grundlovsforandringen i 1866 bar man sig ad paa samme Maade. Da Tallet 14,000 nu ikke længer passede for at faa 100 Medlemmer, forhøjede man det til 16,000. Den historiske Udvikling er altsaa paa ingen mulig Maade den, at det skulde ligge i Grundloven eller i den Tanke, der har været med at sætte det saaledes i Loven, at Medlemsant-